

[Socialministeren]

undersøgelsen det samlede antal sygedage som uændret. For januar kvartal 1983 til januar kvartal 1984 anføres, at det samlede antal sygedage er steget fra 1.298.000 til 1.331.000, d.v.s. ca. 33.000 svarende til en stigning på knap 3 pct.

Baggrunden for opgørelsen er materiale indsamlet fra 15-20 kommuner, der er betragtet som en repræsentativ stikprøve og derfor opregnet til landstal ved at gange med en konstant faktor svarende til antallet af samtlige kommunalt ansatte i forhold til antal ansatte i de udvalgte kommuner. Imidlertid er der meget store forskelle i udviklingen i sygefraværet blandt de udvalgte kommuner:

- En enkelt kommune angives at have haft en *stigning* i sygefraværet på 64 pct. i de første 3 kvartaler efter karensdagens indførelse sammenlignet med den tilsvarende periode før karensdagen, mens antallet af sygedage i januar kvartal 1984 skulle *være 3 gange så stort* som i samme kvartal året før.
- Omvendt skulle en anden kommune have haft en *stigning* på 13 pct. de første 3 kvartaler efter karensdagens indførelse, men et *fald* i januar kvartal 1984 i forhold til januar kvartal 1983 på 30 pct.
- Endelig skal nævnes, at de to største kommuner, der udgør over halvdelen af sygedagene, har diametralt modsatte udviklingstendenser i antal fraværdsdage.

Årsagerne til de udpræget ikke-tilfældige afvigelser i datamaterialet må sandsynligvis søges i:

- direkte fejl i indberetning eller videreføringsarbejdning,
- at kommunerne ikke har anvendt den samme afgrænsning af det relevante personale, der skulle indgå i opgørelserne,
- en forskellig registreringspraksis i perioderne henholdsvis før og efter karensdagens indførelse.

Under alle omstændigheder er det klart, at det foreliggende materiale er behæftet med betydelige mangler og samtidig også systematiske fejl. Til illustration af, hvor stor effekt den enkelte kommunes angivelser har på det samlede billede, kan nævnes, at udelades de to kommuner med de mest særprægede angivelser, bliver faldet i det samlede sygefravær ikke 2 pct., men 5 pct., og for januar kvartal

1984 ikke en stigning på 3 pct., men et fald på 2 pct. i forhold til samme periode i 1983.

For så vidt angår *sygefraværperiodernes længde* fremføres det, at disse er blevet forøget. Imidlertid er det ikke muligt at drage denne slutning på baggrund af materialet, idet der alene er optalt sygefraværperioder, der er påbegyndt og afsluttet inden for perioden, mens antallet af sygedage tillige indbefatter sygefravær, der begyndes eller afsluttes *uden for* perioden. Fraværperiodens gennemsnitlige varighed lader sig altså ikke beregne.

Derudover skal det bemærkes, at det er en statistisk selvfølge, at fraværperioderne *i gennemsnit* bliver længere, når de korte fraværperioder mindskes i antal, som det er sket. Men det betyder selvsagt ikke, at der er blevet flere lange sygeperioder, men færre kortere.

Der er derfor ikke belæg for - som det antydes i undersøgelsen - at udviklingen i sygefraværperioderne har øget behovet for tilkald af vikarassistance. Der er ganske enkelt ikke blevet flere lange sygefraværperioder, men derimod færre korte. Dette understøttes tillige af tabel 3 i undersøgelsen, hvor det ses, at 1-dagsfraværet er faldet med over 50 pct. efter karensdagens indførelse. Beregnes herudfra varigheden af fraværperioder på mere end en dags varighed, viser det sig, at de før karensdagen var 7,6 dage i gennemsnit, og i perioden efter karensdagens indførelse 7,5. For januar kvartalene 1983 og 1984 var disse perioder henholdsvis 7,4 og 7,1. Uanset hvilke perioder der sammenlignes, er der altså ifølge KLs undersøgelse tale om faldende længde af fraværperioder.

Spm nr. S 1367

Til *socialministeren* (28/6 85) af:

Agerschou (SF):

»Hvilke erfaringer gør, at en uvildig undersøgelse af karensdagens virkninger i kommunerne ikke vil kunne forventes at give et resultat, der kunne tilføje væsentligt nyt i sagen?«

Begrundelse

I besvarelse af spørgsmål nr. S 1339 fra indenrigsministeren er indeholdt en udtalelse fra socialministeriet. Heri forekommer følgende passus: